

pk 2132 06 LAITIKKALA
X=6795 34
Y=579 88
Z m 95 m

M Kertomus rautakautisen löytöpaikan tarkastuksista Pälkäneen Laitikkalan Niemi-Mikkolan (om. Yrjö Alhonen) Riihimäen luoma, jonka maist. Esko Sarasmo suoritti Hämeen Museoseuran kustannuksella 28.10.75 ja 31.8.76

Liitteenä: 2 karttaa, 2 valokuvaa
2 savihelmeä, keramiikkaa, polt.luuta, hiiltä
KM 19953

Löytöpaikka on Pälkäneen kirkosta 10 km, Ilmoilan selältä Mallasveteen virtaavasta Kyllönjoesta 250 m koilliseen ja Alhosen asuinrakennuksesta 125 m idänpuoleiseen kaakkoon Riihimäen pohjoislaidan luona maakiven juurella.

Mv.Yrjö Alhonen oli 18.10.75 ryhtynyt siirtämään pois suuren maakiven juurella ollutta juolaisen turpeen peittämää peltorauniota. Mullan seassa olleita kiviä poistettaessa oli n. 30 sm syvyydestä turpeen pinnasta lukien tullut esiin saviastian paloja. 26.10. hän lähetti niitä minulle näytteeksi löytöselostuksineen.

Löytäjän kanssa kävin 28.10. paikkaa tarkastamassa. Maakivi, jonka eteläsivulla raunio oli ollut, oli pelto-saran ylpäässä kymmenisenmetriä Riihimäen nurmikkokedosta. Kooltaan se on 3 x 1,5 m, korkeus 1,2 m. Sen eteläsivu oli pystysuora ja kaakkoiskulmalla oli kyljestä irronnut loh-kare viistossa- alareuna kiven juuressa, yläreuna n. 40 sm päässä.

Mv. Alhonen oli ryhtynyt tekemään raunio sijaa pelloksi. Siinä olleet kivet hän oli heitelty Riihimäen reunalle. Niitä poistettaessa oli n. 30 sm syvältä turpeen päältä mitaten edellä mainitun lohkopalan ja kiven välisestä solasta tullut keramiikan paloja. Lisää niitä oli tullut vielä pohjamaasta lohkopalan keskustanpuoleisen reunan luota. Raunio oli ollut maansekainen. Hän oli tämän jälkeen lapioinut humusmaan pois koko kiven ympärystästä 1/2 m leveydeltä, mutta mitään erikoista ei muualta löytynyt.

Tarkastuksessa 28.10. saattoi jäkäläraajasta kivessä todeta, että raunio oli ollut n. 40 cm korkea. Maaperässä oli löydösalueella nokijuomuja ja maa oli sen verran mustempaa, että sen erotti muualla olevasta ruskeasta sörästä. Tämän oli jo löytäjäkin havainnut.

Vähän keramiikan paloja ja muutama hiilen siru nytkin löytyi. Syksyisen sään ja märän maaperän takia tarkempi tutkimus jätettiin seuraavaan kesään.

Alhosen siirtotelemiä multia ei ollut enää koossa, mutta ilmeisesti hän oli huolella sen kaiken tarkastanut. Poltettua luuta hän oli tosin saanut talteen vain yhden palsen.

Täydennystarkastuksessa 31.8.76 maa oli kuivaa. Mv. Alhonen oli kesän aikana tutkiskellut löydösalueta, ja oli saanut kokoon lisää keramiikkaa, melkoisesti poltettua luuta ja n. 20sm syvyydestä savihelmen.

Oli todettavaiassa vieläkin paikka paikoin, ~~että~~ humuksen alla 5-10 sm kerros kulttuurimaata, likaisen ruskeaa hiekkaa, seassa vähäisiä nokijuovia ja hiilen murujakin. Tätä kulttuurimata oli kivistä 0,5-1,5m päässä. Siitä löytyi harvakseltaan keramiikan palasia, yhdessä kohdassa oli avokämmenen kokoisella alalla niitä tuuman välein ja myös syvyys suunnassa. Poltetun luun siruja saatiin lisää ja myös savihelmi.

Kulttuurimaa näytti olevan kiilamaisesti kivistä lähtien kapeneva. Se on itään päin ilmeisesti ollut leveämpi, mutta sarkaa P-E - suunnassa kynnettäessä hävinnyt. Koaluein todettiin, että 1,5-2 m päässä etelässä ja idässä humuksen alla on ruskea hiekkajankko. Smaa oli maaperä kiven ympärillä.

Onko löydöskohdalla ollut asuinpaikkaraunio vaiko polttokalmisto, ei täysin selvinnyt. Mahdollista on , että kiven sivussa on ollut polttohautaraunio, joka joskus on viljelyksen tieltä löydöksineen raivattu. Myöhemmin siihen on kertynyt peltokiviä, jotka nyt Alhonen raivasi pois.

Löytökohta on maisemallisesti näyttävällä paikalla, Riihimäkeä kohti loivasti kohoavan kivettömän peltoaukeaman päässä. Riihimäki on vain metrin verran ympäristöä korkeampi harvapuinen nurmikkoketo, jossa on siellä täällä siirtokiviä. Pohjoiseen mäki jatkuu samantapaisena ketona, etelässä rinne on jyrkkä. Varsinaisen Riihimäen koko on n. 50 x 100 m .

Tampereella , 27.9.1976

Esko Parasma

Jakelu: Museovirasto
Hämeen Museo
Pälkänes Seura

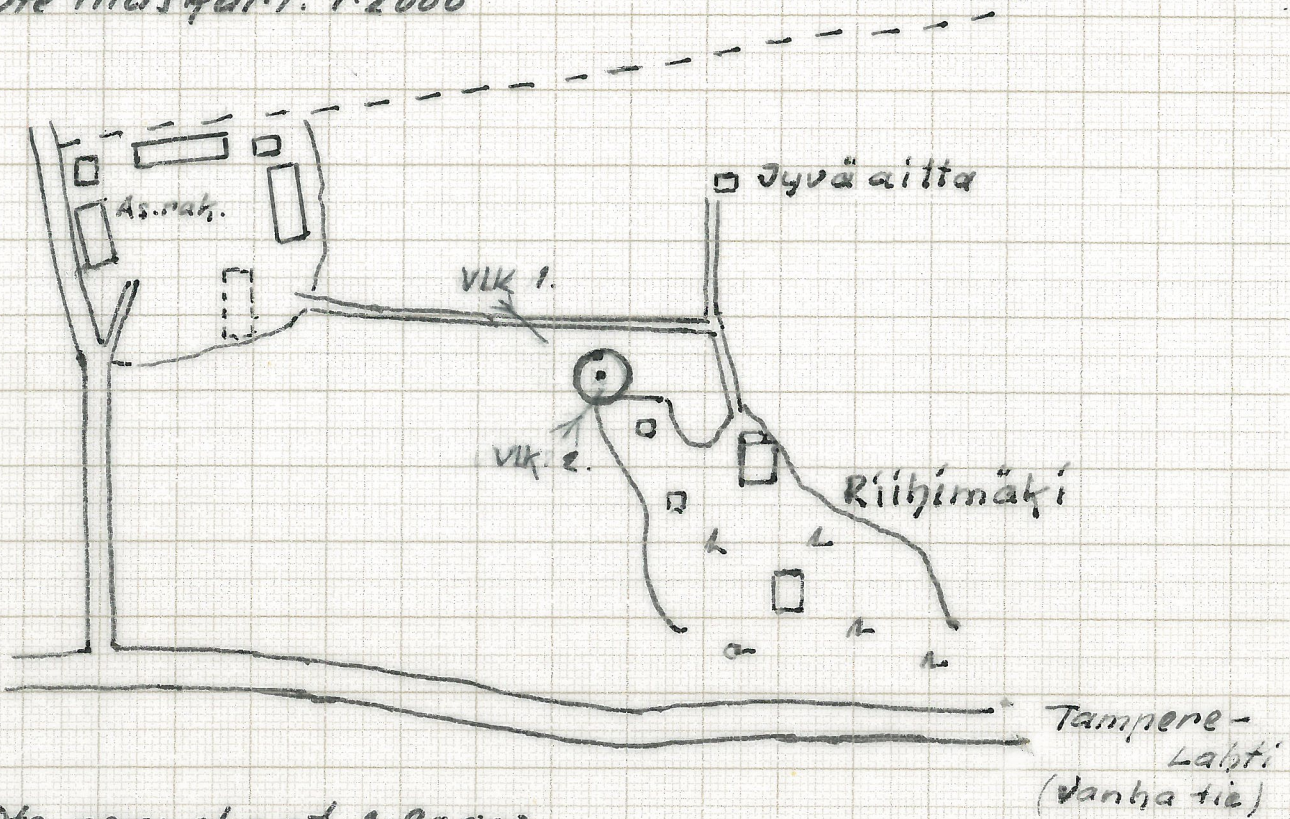

PÄLKÄNE

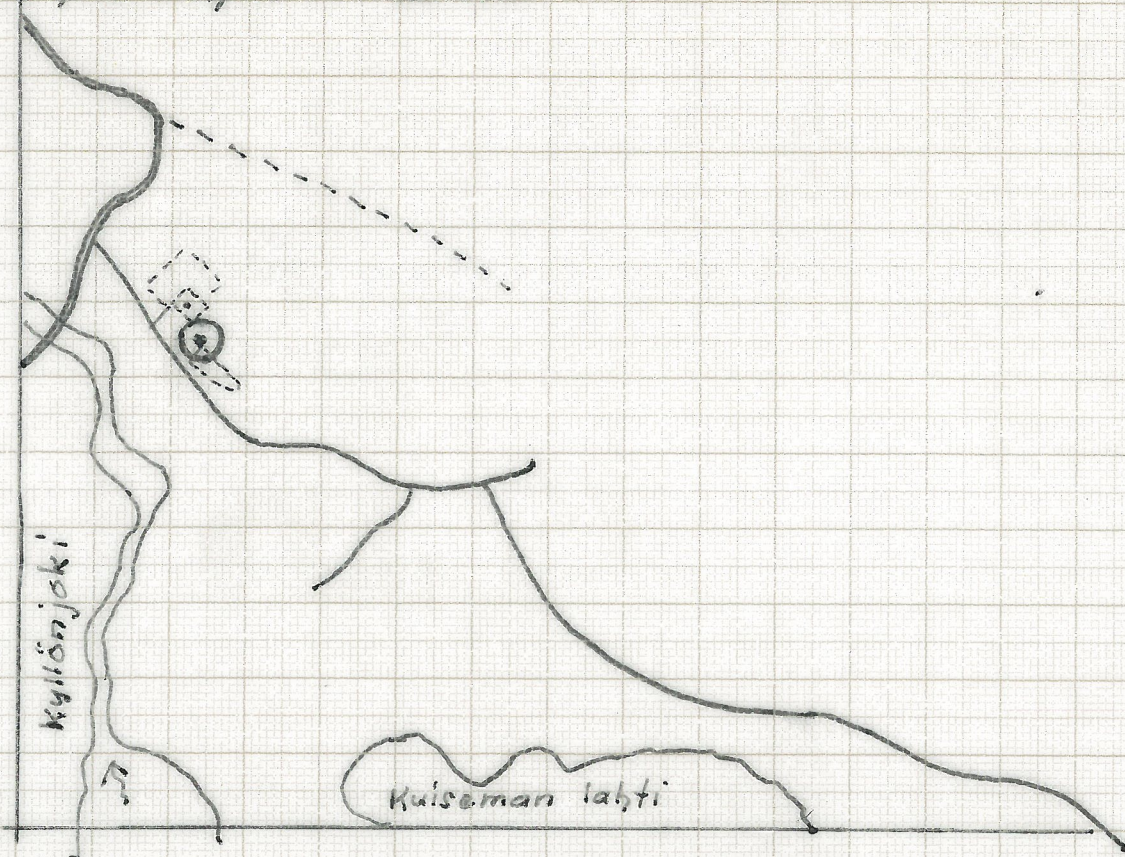
LAITIKKALA RL

⊙ Rautak. lfp.

Ote tiluskart. 1:2000

Ote peruskart. 1:20000

E. Sarsaman tark. 28.10.75

31. 8. 76

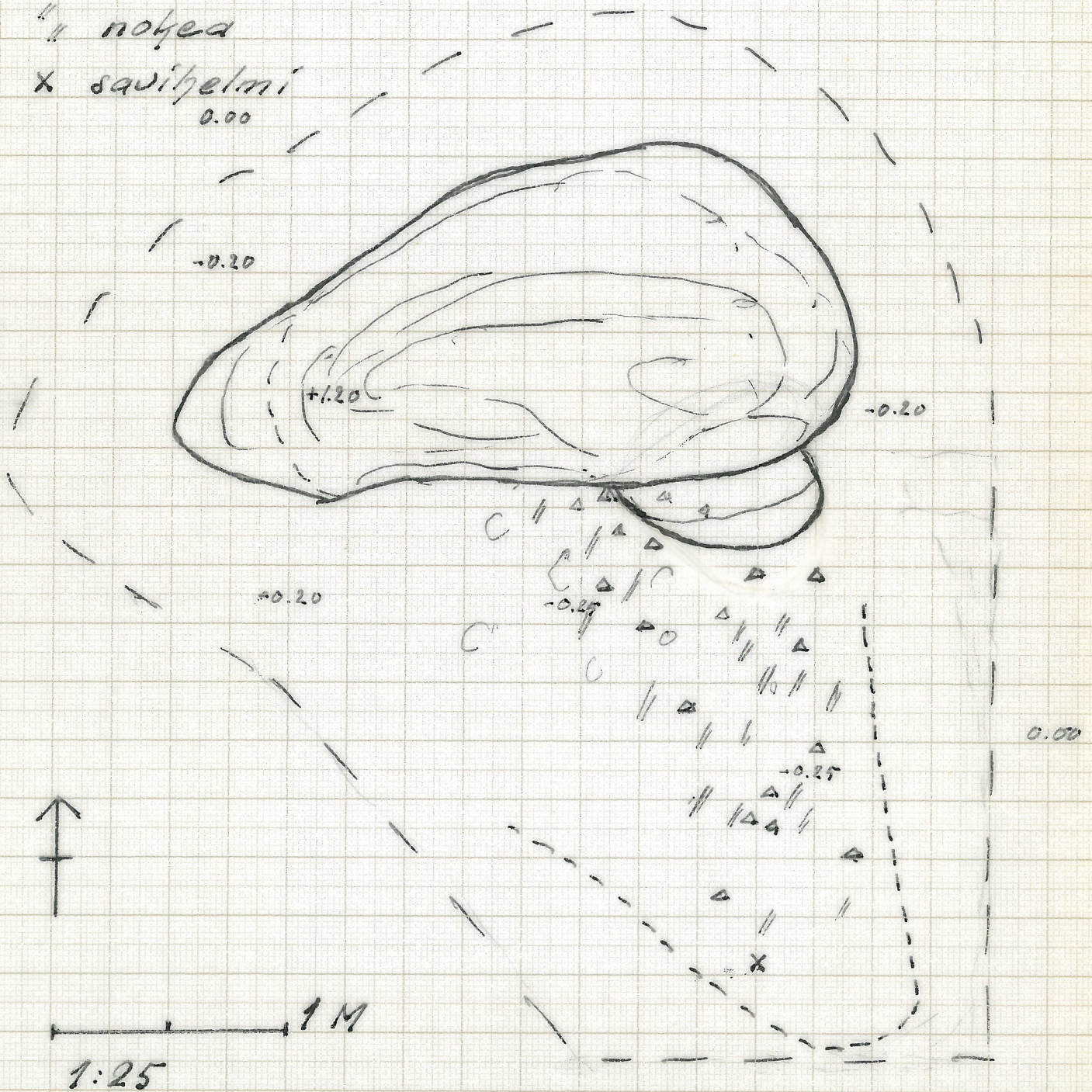
PÄLKÄNE

LAITIKKALA KL
Niemi-Mikkola ti

Riihimäen pelto.

Rautat. l.p.

- kaivettu ala
- - - kulttuurimaata
- △ keramiikkaa
- || nokea
- x savihelmi

E. Sarasman tutkim. 28.10.75
31.8.76

PÄLKÄNE, LAITIKKALA, NIEMI-MIKKOLAN RIIHIMÄKI

46207

RAUTAKAUTISEN LÖYTÖPAIKAN MAAKIVI,
TAUSTALLA RIIHI.

46208

LÖYTÄJÄ MV. YRJÖ ALHONEN POLTTOHAUDAN (S.)
KOHDALLA MAAKIVEN JUURELLA.